

อะไรคือศักยภาพ“6Q”?

ผู้ปกครองหลายท่านคงอยากให้บุตรหลานตั้งใจเรียนหนังสือเพิ่มเติมความรู้อันตั้งแต่ยังเล็กๆ แต่ความรู้เพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอ เด็กๆจำเป็นต้องมีศักยภาพและความสามารถในด้านอื่นๆ ประกอบกันไปด้วย ดังนั้น ในการพัฒนาศักยภาพที่ดีแก่เด็กนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเริ่มต้นพัฒนากันตั้งแต่ช่วงปฐมวัยที่สำคัญทั้ง 6 ด้าน คือ IQ, EQ, AQ, MQ, PQ และ SQ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปกครองควรส่งเสริมสร้างให้แก่อีก เพราะคือหัวใจหลักในการพัฒนาให้เด็กเจริญเติบโต

“6Q” คืออะไรกัน

IQ : Intelligence Quotient หมายถึง ความสามารถทางด้านสติปัญญา เชาว์ไหวพริบ และความสามารถในการแก้ไขปัญหา รวมถึงความสามารถในการวิเคราะห์ การคำนวณ และการใช้เหตุผลในการทำสิ่งต่างๆ ซึ่งผู้ปกครองสามารถเสริมสร้าง IQ ให้แก่ลูกน้อยของท่านได้ ด้วยการฝึกให้ลูกได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัว ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสด้านต่างๆ เช่น การมองเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ลิ้มรส และการสัมผัสสิ่งต่างๆ รอบตัวเป็นประจำ ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ช่วยให้สมองได้เกิดการเรียนรู้ หรือให้เด็กได้ลองเล่นด้วยตนเองโดยมีผู้ปกครองคอยชี้แนะแนวทาง เพื่อฝึกให้เด็กได้ใช้ทักษะและไหวพริบในการแก้ไขปัญหา เช่น การเล่นเกมต่อภาพตัดต่อ หรือเกมจับคู่บัตรคำกับภาพก็ได้เช่นกัน

EQ : Emotional Quotient หมายถึง ความสามารถทางด้านอารมณ์ คือ การแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความเชื่อมั่นในตนเอง มองโลกในแง่ดี มีอารมณ์ขัน ซึ่งผู้ปกครองสามารถเสริมสร้าง EQ ให้แก่ลูกน้อยของท่านได้ ด้วยการให้เด็กฝึกทำกิจกรรมต่างๆ ที่ต้องใช้สมาธิ เช่น การฟังเพลง การอ่านนิทาน หรือการฟังนิทานหรือเรื่องราวต่างๆ จากผู้ปกครอง โดยในขณะที่เล่าเรื่องให้เด็กฟังนั้น เมื่อตัวละครในเรื่องเจอปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ ผู้ปกครองควรชี้แนะวิธีการคิดแก้ไขปัญหาให้แก่อีก ว่าหากเราเป็นตัวละครในนิทาน เราจะแก้ไขปัญหาได้อย่างไร เช่น เมื่อเพื่อนเดินมาชนเราล้มแล้วเขามาขอโทษเรา เราควรจะทำอย่างไรต่อไป... ผู้ปกครองต้องเว้นช่วงให้เด็กได้คิดตัดสินใจ หากเด็กตอบคำถามแล้ว ผู้ปกครองควรใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กได้คิดต่อว่า ผลของการตัดสินใจแบบนี้จะเป็นอย่างไร กล่าวโดยสรุป ก็คือ เป็นการฝึกให้เด็กควบคุมอารมณ์ของตนเองโดยผ่านกระบวนการคิด จากเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่างๆ นั้นเอง

CQ : Creativity Quotient หมายถึง ความสามารถทางด้านศิลปะ การคิดอย่างสร้างสรรค์ มีความคิดหรือจินตนาการในการริเริ่มสิ่งใหม่ๆ เช่น การเล่น การทำงานศิลปะ การประดิษฐ์ สิ่งของ ดังนั้น CQ จึงสัมพันธ์กับเรื่องของการใช้จินตนาการผ่านการเล่น หรือในการทำกิจกรรมต่างๆ หากเด็กมีอิสระสามารถทำอะไรตามความชอบและเหมาะกับความวัยของตนเอง เด็กก็จะมีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการมากกว่าเด็กที่ถูกจำกัดขอบเขตหรือถูกบังคับให้ทำในสิ่งที่ไม่ชอบ เพราะการใช้จินตนาการถือเป็นหัวใจของการเรียนรู้ในวัยเด็ก ดังนั้นการปลูกฝังในเรื่องนี้จึงขึ้นอยู่กับพ่อแม่ว่าจะมีเวลาฝึกฝนให้ลูกน้อยทำกิจกรรมที่ส่งเสริมจินตนาการมากน้อยเพียงใด สำหรับกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาการด้าน CQ ได้แก่ การทำงานศิลปะต่างๆ การแสดงบทบาทสมมติ และการเล่านิทาน เป็นต้น

MQ : Moral Quotient หมายถึง ความฉลาดทางศีลธรรม จริยธรรม มีความคิดที่ดี รู้จักรับผิดชอบและประพฤติตนเป็นคนดี และมีความซื่อสัตย์สุจริต MQ จึงเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นในเรื่องของการปลูกฝังความดีงามให้กับเด็ก ซึ่งตรงกับหลักศาสนาหลายศาสนาที่สอนให้คนเป็นคนดี เด็กที่มี MQ ดีมักเป็นเด็กเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ส่วนการที่เด็กจะมี MQ ได้นั้นต้องเริ่มต้นจากการสอนให้เด็กรู้จักถูกผิด สิ่งไหนควรทำไม่ควรทำ ผู้ใหญ่ต้องปฏิบัติให้เด็กเห็นเป็นตัวอย่างอย่างสม่ำเสมอ ควบคู่ไปกับการสอนจึงจะเกิดผล เพราะหากสอนเด็กโดยวิธีบอกรับด้วยคำพูดเพียงอย่างเดียวเด็กรับไม่เข้าใจและไม่เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

PQ : Play Quotient หมายถึง ความสามารถที่เกิดจากการเล่น PQ มาจากความเชื่อที่ว่าการเล่นจะช่วยพัฒนาทักษะความสามารถในด้านต่างๆ ของเด็ก ทั้งพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านสังคม และด้านอารมณ์ ดังนั้น PQ จึงเน้นให้เด็กได้เล่นกับพ่อแม่ เพราะพ่อแม่ถือเป็นสื่อทางการเล่นที่ดีที่สุดของลูก กล่าวคือ ในขณะที่พ่อแม่เล่นกับลูกและพยายามอธิบายหรือสอดแทรกความรู้ในเรื่องต่างๆ ให้แก่ลูกนั้น ถือเป็นการเล่นที่ส่งเสริมสร้างพัฒนาการให้เกิดขึ้นกับลูกได้ดีกว่าการเล่นชนิดอื่น นอกจากลูกจะได้พัฒนาการด้านร่างกายและสติปัญญาแล้วลูกยังได้รับความรัก ความอบอุ่นไปพร้อมกับคำสอนต่างๆ จากพ่อแม่ในระหว่างการเล่นด้วย

AQ : Adversity Quotient หมายถึง ความสามารถในการแก้ไขปัญหา สามารถแก้ไขสถานการณ์ในการเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้ดี ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคหรือความยากลำบาก ดังนั้นความฉลาดในด้านนี้จึงเป็นการเรียนรู้มาตั้งแต่เป็นเด็กเล็กๆ โดยเด็กจะซึมซับวิธีแก้ปัญหาต่างๆ มาจากผู้ใหญ่ หากจะพัฒนา AQ ให้เด็กเพิ่มมากขึ้นนั้น พ่อแม่ต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกเผชิญกับปัญหาและให้เขาได้แก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง อาจมีการชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องให้แก่เด็ก แต่ไม่ควรบอกรับทั้งหมด เพราะหากบอกรับวิธีการทั้งหมดเด็กจะไม่เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง

“ ผู้ปกครองควรจะค่อยเป็นค่อยไปในการช่วยสอนและพัฒนาทักษะความสามารถในด้านต่างๆ ในตัวเด็กไปจนถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้มีความเหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็กด้วย ”